

2. SAMLING KOMPETANSE FOR MANGFOLD SOLA KOMMUNE OG VIDEREGÅENDE SKOLE

ROM: V-101, ARNE RETTERDAL (AR), UiS

TID: KL. 9:00 – 15:15, 10. NOVEMBER 2017

08:30 – 11:45 FELLEDEL:

08:30-09:00 Morgenkaffe

09.00 Velkommen og noe praktisk informasjon

09.05 – 10:25 *Den flerkulturelle skolesekken – kultur, læring og forståelse.* Professor i globale studier og religion Tomas Sundnes Drønen, VID vitenskapelige høyskole.

10:30 – 11:00 Summing i grupper i etterkant av Drønen's foredrag: Konsekvenser for egen praksis?

11:00-11:45 Lunsj

11:45- 15:15 PARALLELLE FOREDRAG

ROM: G-201: BARNEHAGE

11:45-15:15 *Interetniske møter i lek.*

Førsteamanuensis Berit Zachrisen, UiS

ROM: V-101 GRUNNSKOLE, VIDEREGÅENDE OG VOKSENOPPLÆRING

11:45-13:15 *Mobbing og vennerelasjoner blant barn og ungdom med innvandrerbakgrunn.* Professor Hildegunn Fandrem, UiS

13:15-13:30 Pause

ROM: V-101 GRUNNSKOLE

13:30 – 15:15 *Flerspråklige elever og lesing i fag* Lektor Kjersti Merete Langvik

ROM: V-208 VIDEREGÅENDE OG VOKSENOPPLÆRING

13:30-15:15 *Leseopplæring hos ungdom og voksne andrespråks-brukere.* Leder av ressurs-team Byfjord skole Ellen Heber

Vel møtt!

INFORMASJON OM FOREDRAGENE OG FORELESERNE

DEN FLERKULTURELLE SKOLESEKKEN – KULTUR, LÆRING OG FORSTÅELSE. PROFESSOR I GLOBALE STUDIER OG RELIGION TOMAS SUNDNES DRØNEN, VID VITENSKAPELIGE HØGSKOLE

Vi lever i en tid som er preget av endring. I skole og barnehage er det ikke bare innholdet som endres, men også hvem som er involvert i barnas læringsprosesser. Stadig flere barn – og ikke minst foreldre – har en annen bakgrunn enn tidligere. Kulturelt og religiøst mangfold preger lek, læring og kontakt med foreldre. Hvordan forholder vi oss til dette nye mangfoldet? Hva er egentlig kultur, og hvordan kommuniserer vi med hverandre i et flerkulturelt samfunn? Gjennom dette foredraget vil du lære mer om hvordan vi kan nærme oss kulturbegrepet på en konkret og praktisk måte. Du vil også lære mer om interkulturell kommunikasjon og få praktiske tips til hvordan vi kan unngå misforståelser i flerkulturelle sammenhenger.

Om foredragsholderen: Tomas Sundnes Drønen er professor i globale studier og religion ved VID i Stavanger. Drønen har studert, bodd og arbeidet lengre perioder i Frankrike, Sør-Afrika og Kamerun. Han har publisert bøker og artikler om religionsmøter i Afrika, globalisering og interkulturell kommunikasjon. Han leder for tiden et forskningsprosjekt med tittelen 'Cracks and In-Betweens: Religion, Migration, and Transnational Relations'.

INTERETNISKE MØTER I LEK. FØRSTEAMANUENSIS BERIT ZACHRISEN, UIS

Lek er en viktig møteplass for barn hvor de kan bygge vennskap og framvise og utvikle sin kompetanse. Foredraget vil presentere en studie hvor jeg undersøkte lek mellom barn med etnisk minoritetsbakgrunn og etnisk majoritetsbakgrunn i barnehagen. Avslutningsvis vil jeg også kort reflektere rundt noen pedagogiske konsekvenser av studiens resultater.

Om foredragsholderen: Berit Zachrisen er tilsatt som postdoktor ved Institutt for barnehagevitenskap, UiS. Hun har mange års erfaring fra undervisning og veiledning av barnehagelærerstudenter. Hennes forskning er knyttet til ulike perspektiver på flerkulturell pedagogikk, lek og samspill mellom ansatte og barn i barnehagen. I sitt doktorgradsarbeid arbeidet hun med barnehagebarns møter på interetniske lekearenaer. (Zachrisen (2015). *Likemuligheter i lek?* Oslo: Universitetsforlaget.)

MOBBING OG VENNERELASJONER BLANT BARN OG UNGDOM MED INNVANDRERBAKGRUNN. PROFESSOR HILDEGUNN FANDREM

Foredraget fokuserer på mobbing blant barn og ungdom med innvandrerbakgrunn. Spesielt fokuseres det på hva forskning sier om hva som kan være forskjeller mellom norske og innvandrerelever når det gjelder hvorfor de mobber andre og hvilke konsekvenser dette har for tiltak og forebygging. Foredraget er relevant både for skole og barnehage, sistnevnte

fordi det fokuseres på hva som er viktig i et forebyggingsperspektiv, for å unngå at barna mobber når de begynner på skolen.

Om foredragsholderen: Hildegunn Fandrem er professor ved Læringsmiljøsentret, Universitetet i Stavanger. Hun har tatt sin doktorgrad på sosial og emosjonell tilpasning hos innvandrerungdom. Hun forsker, veileder og foreleser/holder kurs om barn og ungdom med innvandrerbakgrunn generelt, og depresjon, mobbing, identitet, tilhørighet, prinsipper for flerkulturelt arbeid og tidlig innsats spesielt. Hun har vært med i faggruppa og som veileder i Kompetanse for mangfold i Rogaland siden satsingen ble satt i gang.

FLERSPRÅKLIGE ELEVER OG LESING I FAG. LEKTOR KJERSTI MERETE LANGVIK

Med utgangspunkt i forskning vil jeg belyse hvordan best arbeide med lesing med flerspråklige elever i ulike fag.

Om foredragsholderen: Kjersti Merete Langvik er tilsatt som lektor i Klepp kommune med hovedfokus på lesing, språk og litteratur. Hun er også tilknyttet Lesesenteret ved UiS. Kjersti Merete Langvik brenner for kulturelt mangfold som ressurs.

LESEOPPLÆRING HOS VOKSNE ANDRESPRÅKSBRUKERE. LEDER AV RESSURSTEAM BYFJORD SKOLE ELLEN HEBER

I foredraget vil jeg presentere forslag til praktiske tiltak til bruk i leseopplæringen med utgangspunkt i den normale leseutviklingen og voksenperspektivet.

Om foredragsholderen: Ellen Heber har jobbet i grunnskolen, på videregående skole, Lesesenteret og i PPT for videregående skole. Hun er opptatt av språk- og begrepsutvikling hos barn og voksne, og hvordan leseopplæringen for ungdom og voksne kan tilrettelegges med tanke på å utvikle gode metakognitive strategier og ferdigheter.